

11 söndagen efter den Heliga Trefaldighets dag

Tom Hardts postilla, andra årgången

Predikotext: Matt. 21:28-31.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna söndag har under rubriken och predikoämnet ”*Sann och falsk rättfärdighet*” skänkt oss Jesu liknelse om fariséen och publiken i templet. Denna undervisning hör till den kristna trons huvudpunkt, till det mest grundläggande och avgörande i Guds uppenbarelse till människorna. Denna åtskillnad mellan ”*Sann och falsk rättfärdighet*” genomtränger därmed varje på Ordet grundad predikan, präglar djupast sett varje framställning av tron. Den är omöjlig begränsad till denna söndag och detta evangelium, också om vi i dag möter de två formerna av rättfärdighet predikomässigt särskilt påträngande och tillgängliga. När sålunda Gud genom Ordet ständigt på nytt vill uppenbara för oss vad ”*Sann och falsk rättfärdighet*” innebär, ligger i detta, att vi av oss själva på inget sätt känner till denna åtskillnad, ja, är slutna för den och avvisar den. Gud måste just från himmelen uppenbara vårt predikoämne genom Ordet och med sin Helige Ande inskriva det i våra förmörkade, kalla och hårda hjärtan. Det är inget som är gjort på en gång genom en avslutad konfirmations- eller religionsundervisning, utan det tillhör Guds beständiga, alltid pågående verk med oss. Så måste det vara, ty om oss gäller, så långt vi är vad vi är av oss själva: ”*Men en 'själisk' människa tager icke emot vad som hör Guds Ande till. Det är henne en dårskap, och hon kan icke förstå det, ty det måste utgrundas på ett andligt sätt.*” (1 Kor. 2:14)

Så är det sagt, att vi nu beträder den kristna trons centrum, helgedomens allra heligaste, där vi måste lämna allt vårt utanför, ja, avklädas det, för att iklädas Guds sanning, för att höra ”*vad intet öga har sett och inget öra har hört*” (1 Kor. 2:9), nämligen den apostoliska

predikan om ”*en korsfäst Kristus, en som för judarna är en stötesten och för hedningarna en dårskap*” (1 Kor 1:23). Det som i dag förkunnas, är inte en dom över en eller annan särskilt högmodig människa, något särskilt misslyckat exemplar av farisé, utan den dom, som träffar den vällyckade fariséen på sin andliga höjdpunkt, den människa, som en gång för alla är beskriven av S:t Paulus med orden: ”*Ty det vittnesbördet giver jag dem, att de nitälska för Gud. Dock göra de detta inte med rätt insikt utan söka att komma åstad en sin egen rättfärdighet och hava icke givit sig under rättfärdigheten från Gud.*” (Rom. 10:2) Vi möter i Jesu liknelse den människa, som förkastar Jesu gärning, Jesu död, Jesu uppståndelse, Jesu rättfärdighet, därför att hon fast tror på att Gud i hennes eget inre verkat större ting, gjort henne till sin egen frälsare, skänkt henne en egen rättfärdighet. Så kommer hon att träda fram inför världen som en frälsande förebild, som något att efterapa, ja, helt naturligen blir det då som Jesus säger: ”*Och alla sina gärningar göra de för att bliva sedda av människorna*” (Matt. 23:5). I tidningsartiklar kommer de att låta sitt sjäsliv strömma fram, lyfta fram juvelen i sitt innersta, ”*Gud i mig*” och så andligen förgås i sin egenrättfärdighet. Detta är den religion, som strömmar fram kring oss, ur vår omgivning, ur våra dagstidningar, ur skolornas religionsböcker, ur allt det, som hämtar sin kraft från den ”*själiska människa*”, som inte kan ta till sig dagens evangelium.

Om vi sålunda lagt fram den onskans hemlighet, som är den egna rättfärdigheten, har vi redan därmed påbörjat framställningen av den sanna rättfärdigheten. Om den gäller, att

I. bara syndare har tillträde till den sanna rättfärdigheten,

II. den sanna rättfärdigheten är den främmande, tillerkända rättfärdigheten,

III. den sanna rättfärdigheten är en nådemedelsrättfärdighet.

I. Bara syndare har tillträde till den sanna rättfärdigheten.

När publikanen i dag säger: ”*Gud, misskunda dig över mig syndare*”, är det ett ord, som Jesus genom Den Helige Ande vill lägga också på våra läppar och i våra hjärtan. Han verkar denna syndainsikt, som alltså inte är oss medfödd, inte är en del av en särskilt känslig människotyps utrustning. Han gör det genom Ordet, genom Lagen, som talar till oss ”*för att var mun skall bliva tillstoppad och hela världen stå med skuld inför Gud*” (Rom. 3:19). Han gör oss till publikanens likar genom att avfordra oss full och hel kärlek till Gud, full och hel kärlek till nästan. På den fordran kan vi bara svara med ropet: ”*Gud, misskunda dig över mig syndare*”.

II. Den sanna rättfärdigheten är den främmande, tillerkända rättfärdigheten.

Där synden tagits på allvar, där Guds Lag har talat helt och fullt, bereds plats för den enda rättfärdighet som består, ja, ”*nu har, utan lag, en rättfärdighet från Gud blivit uppenbarad, en som Lagen och profeterna vittna om, en rättfärdighet från Gud genom tro på Jesus Kristus, för alla dem som tro*” (Rom 3:21 f.). Det var detta Guds misskundande, som publikanen kallade ner över sin eländighet, en främmande, tillräknad,

övertäckande rättfärdighet. Det är en rättfärdighet, som redan var Abrahams, om vilken det heter: ”*Abraham trodde Gud, och det räknades honom till rättfärdighet*” (Rom. 4:3).

III. Den sanna rättfärdigheten är en nådemedelsrättfärdighet.

Också om både fariséen och publikanen träder upp i templet, brukar de helgedomen helt olika. För fariséen är templet en ram för hans självförhärligande, egentligen onödig, ersättningsbar genom varje gathörn. Tempelts fall blev också början till fariseismens uppsving, då alla tankar om försoning och offer kunde saklöst lämnas. Publikanen åter brukar templet som nådemedel, som stöd för sin tro, som vilade på det ordet: ”*Ja, hör på de böner som din tjänare och ditt folk Israel uppsända, vända mot denna plats - - - och när du hör, så må du förlåta*” (2 Krön. 6:21). Denna Salomos bön hade bekräftats genom eld från himmelen, genom att ”*Herrens härlighet uppfyllde huset*” (2 Krön. 7:1). Så var det visst och sant för publikanens tro, att Gud knutit sin nåd till templet, att tron där kunde framhämta nåden. Så var templet ett nådemedel, liksom fortfarande vi genom tron i dag i mässans gåvor försäkras om Guds förbarmande.

Amen